

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและเสนอแนะ

5.1 สรุปผล

จากการวิจัยเรื่องจังหวะและทำนองในเพลงฉ่อยและลำตัด สามารถสรุปผลได้ดังนี้

5.1.1 จังหวะของเพลงฉ่อยและลำตัด

เพลงฉ่อย

- ก. 1 บาทมี 2 วรรค ๑ ละ 2 ตอน
- ข. บาทร้อง 1) แต่ละตอนมี 4 หน่วยจังหวะ
2) แต่ละบาทมี 16 หน่วยจังหวะ
- ค. บาทลง บาทลงมี 16 หน่วยจังหวะ
- ง. หน่วยจังหวะหยุดในแต่ละบาทมี 2 หน่วย ปรากฏในหน่วย จังหวะที่ 4 ของ ค.2 วัน. และ ค.2 วล.
- จ. หน่วยจังหวะที่มีเกินกว่า 2 พยางค์มีตั้งแต่ 3 - 4 พยางค์

ลำตัด

- ก. 1 บาทมี 2 วรรค ๑ ละ 2 ตอน
- ข. บาทร้อง 1) แต่ละตอนมี 5 หน่วยจังหวะ
2) แต่ละบาทมี 20 หน่วยจังหวะ
- ค. บาทลง บาทลงมี 21 หน่วยจังหวะ เนื่องจาก มีการเพิ่มหน่วยจังหวะหยุดอีก 1 หน่วย ระหว่าง ค.1 และ ค.2 ใน วัน. ของ บาทลง
- ง. หน่วยจังหวะหยุดในแต่ละบาทมี 3 หน่วย ปรากฏ ในหน่วยจังหวะที่ 4 ของ ค.2 วัน. ค.1 วล. และ ค.2 วล.
- จ. หน่วยจังหวะที่มีเกินกว่า 2 พยางค์ มีตั้งแต่ 3 - 5 พยางค์

5.1.2 ทำนองของเพลงฉ่อยและลำตัด

เพลงฉ่อย

- ก. บาทร้อง 1) 1 บาทมี 2 วรรค ๑ ละ 2 หน่วยระหว่างการหยุด
- 2) 1 หน่วยระหว่างการหยุดมี 1 หน่วยทำนอง
- 3) 1 หน่วยทำนองประกอบด้วย 4 หน่วยจังหวะ
- 4) ทำนองเสียงตก 2 ทำนองเกิดตามกัน

ลำตัด

- ก. บาทร้อง 1) 1 บาทมี 2 วรรค ๑ 2 หน่วยระหว่างการหยุด
- 2) 1 หน่วยระหว่างการหยุดมี 1 หน่วยทำนอง
- 3) 1 หน่วยทำนองประกอบด้วย 5 หน่วยจังหวะ
- 4) ทำนองเสียงตก 2 ทำนองเกิดตามกัน

- ข. บาทลง 1) 1 บาทมี 2 วรรค ๑ 2 หน่วยระหว่าง
การหยุด
- 2) 1 หน่วยระหว่างการหยุดมี 1 หน่วยทำนอง
- 3) 1 หน่วยทำนองกระจายเป็น 4 หน่วยจังหวะ
- 4) ทำนองเสียงตกพิสัยแคบ 2 ทำนองเกิดตาม
กัน โดยที่ระดับเสียงต่ำสุดของทำนองหลังอยู่
สูงกว่าระดับเสียงสูงสุดของทำนองแรก
- ค. พิสัยของเสียงในการร้องแคบ (6 ระดับ)
- ง. พิสัยทำนองเสียงหนึ่งไปยังทำนองเสียงถัดไปมีความต่าง
0 - 4 ระดับ

- ข. บาทลง 1) 1 บาทมี 2 วรรค ๑ 2 หน่วยระหว่าง
การหยุด
- 2) 1 หน่วยระหว่างการหยุดมี 1 หน่วยทำนอง
- 3) 1 หน่วยทำนองกระจายเป็น 5 หน่วยจังหวะ
และมีการเพิ่มหน่วยจังหวะระหว่าง นย.1 กับ
นย.2 นน. ในบาทลง
- 4) ทำนองเสียงพิสัยกว้าง 2 ทำนองเกิดตามกัน
โดยทำนองเสียงขึ้นแรกเป็นแบบฉบับพลัน
- ค. พิสัยของเสียงในการร้องกว้าง (9 ระดับ)
- ง. พิสัยจากทำนองเสียงหนึ่งไปยังทำนองเสียง
ถัดไปมีความต่าง 0 - 7 ระดับ

5.1.3 ลักษณะของเพลงฉ่อยและลำตัดที่ต่างกันชัดเจน คือ เพลงฉ่อยมีลักษณะเนื่องแบบกลมกลืนทั้ง
ในแง่จังหวะและทำนอง ลักษณะเนื่องแบบกลมกลืนในเพลงฉ่อยในแง่จังหวะก็คือ หน่วยจังหวะ
ในเพลงฉ่อยมักจะเป็นหน่วยจังหวะ 1 พยางค์ และ 2 พยางค์ ทำให้มีจังหวะในการร้อง
สม่ำเสมอตลอดเพลง ในแง่ทำนองก็คือพิสัยของเสียงแคบ ระดับเสียงสูงต่ำไม่ต่างกันมาก
ทำให้ทำนองเสียงเรียบ ส่วนลำตัดมีลักษณะเนื่องแบบไม่กลมกลืนทั้งในแง่จังหวะและทำนอง
ในแง่จังหวะก็คือ จำนวนพยางค์ในแต่ละหน่วยจังหวะมีไม่แน่นอนตั้งแต่ 1 - 5 พยางค์ ใน
แต่ละตอนก็มีหน่วยจังหวะอยู่ถึง 5 หน่วยจังหวะ ในการร้องจึงต้องรวบพยางค์ทั้งหมดมา
ร้องในเวลาที่กำหนด ทำให้จังหวะในการร้องกระชับ รวดเร็ว ในแง่ทำนองพิสัยของเสียงใน
การร้องลำตัดจะกว้างมาก มีความต่างระหว่างระดับเสียงสูง ทำให้ทำนองเสียงของลำตัด
มีเสียงต่ำสลับกันตลอดเวลาไม่ราบเรียบเหมือนกับเพลงฉ่อย

5.2 อภิปรายผล

จากการเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยสังเกตเห็นสิ่งที่น่าสนใจหลายประการจากเพลงพื้นบ้านทั้ง

2 ประเภท

- 5.2.1 การลงเพลงของลำตัด ใช้ทำนองเสียงขึ้น ส่วนการลงเพลงฉ่อยใช้ทำนองเสียงตก ซึ่งในแง่
ความหมายเป็นสากลลักษณะของเสียงขึ้นในการแสดงการไม่จบความและเสียงตกแสดงการ
จบความ จึงทำให้ลำตัดเป็นที่ยอมรับในแง่เพลงบทรูปร่าง

- 5.2.2 การร้องเพลงทั้งสองโต้ตอบกันในการแสดงสดมักจะมีการร้องเนื้อความเก่าเข้าไปซ้ำมาจนฟังยืดยาว แล้วจึงร้องเนื้อความใหม่เพิ่มเข้ามาเพียงไม่กี่บาทเท่านั้น ซึ่งเป็นลักษณะเด่นของเพลงป๊อปกัยที่คล้ายกับภาษาสนทนาในการพูด
- 5.2.3 การร้องโต้ตอบแบบต้องใช้ปฏิภาณแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า มักจะมีการใช้พยางค์ที่ไม่มีความหมาย เช่น อือเอ้อ (pause filler) ในอัตราค่อนข้างสูง
- 5.2.4 หน่วยจังหวะที่มีพยางค์เกิน 2 พยางค์ในเพลงด้อยมักจะมีพยางค์ที่ไม่มีความหมายปะปนอยู่เป็นส่วนใหญ่ เช่น ตะละ , นะก็ , ละก็ ในขณะที่ลำตัดมักจะเป็นพยางค์ที่มีความหมายเกือบทั้งหมด
- 5.2.5 พยางค์เต็มรูปสุดท้ายของวรรคแรกในบทเพลงทั้งสองมักจะประกอบด้วยพยางค์ซึ่งมีเสียงสระและตัวสะกดที่สำคัญ (Key word) ซึ่งจะให้ผู้ฟังรู้ว่าเนื้อความเกี่ยวกับเรื่องต้องห้ามเกิดขึ้น ใดไป ซึ่งลักษณะพยางค์ในคำสำคัญมักจะได้แก่ อวย , ฮี , แอด , โอก , เอ็ด แต่ในการร้องเพลงทั้งสองในปัจจุบันจะไม่นิยมเปล่งเสียงคำต้องห้ามเหล่านั้น แต่ใช้จังหวะเจียบให้ผู้ฟังติดตามเอาเอง
- 5.2.6 ในบางท่วงจะมีการร้องสลับกันระหว่างผู้ร้องสองคน (โดยเฉพาะลำตัดนิยมร้องสองคนในบทเดียวมาก) ผู้ร้องผู้มีปากคมหรือมีทักษะสูงกว่าจะเป็นผู้ร้องในวรรคหลังของแต่ละบาท เพราะในเนื้อความใน ต. 1 วล. เป็นส่วนสำคัญในการแสดงความสนุกสนานของแต่ละบาท ซึ่งมี Key word ในวรรคหน้าเป็นลื่อนำ
- 5.2.7 การร้องแทรกหรือร้องสอดเนื้อความจะพบในลำตัดมากกว่าเพลงด้อย เนื่องจากการร้องเพลงด้อยมักจะร้องบทละคน (Solo) ในขณะที่ลำตัดจะช่วยกันร้อง (Dialogue) โดยการสอดแทรกนั้นสามารถเกิดขึ้นได้ทุกที่จังหวะหยุด (ดูตัวอย่างดังกล่าวได้ในภาคผนวก ค.)
- 5.3 ข้อเสนอแนะ
- 5.3.1 ควรจะมีการวิจัยเพลงพื้นบ้านที่มีต้นตอหลักมาร่วมกันกับเพลงด้อยและลำตัดประเภทอื่น ๆ เช่น ฮีแจว เพลงพื้นบ้าน เป็นต้นว่ามีจังหวะและทำนองแตกต่างกันอย่างไร
- 5.3.2 ควรจะมีการวิจัยเพื่อหาลีลา (style) ของการเล่นเพลงพื้นบ้านว่ามีอะไรบ้าง และลีลาที่มีอะไรเป็นตัวกำหนดคุณภาพเสียง (Voice Quality) การร้องที่ต่างลีลาขึ้นซึ่งอาจจะเป็นเพราะบทกวีของผู้ร้องหรือลักษณะเฉพาะ
- 5.3.3 การว่าเปรียบในเพลงพื้นบ้านเป็นเรื่องที่น่าสนใจศึกษาต่อไป ในแง่ที่ว่าความหมายหลักและความหมายเปรียบเทียบมีความสัมพันธ์กันอย่างไรและแสดงเจตนาของการเปรียบเทียบเช่นนั้นอย่างไร
- 5.3.4 ควรมีการศึกษาวิธีการสร้างคำสำคัญในการร้องเพลงป๊อปกัยว่าใช้กลไกทางภาษาศาสตร์ หางด้านเสียงและความหมายอย่างไร